

บันทึกข้อความ

วิศด ๒๕๙

1/๕๕.
๑๖๓๕๖

๑๑-๑๒๓-๑-๔๘/๑๒๐๐๓.

ส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๓๓๑๑

ที่ นร ๑๑๑๔/๐๐๕๖

วันที่

๗ มกราคม ๒๕๔๘

เรื่อง กรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ ๔ ปี (๒๕๔๘-๒๕๕๑)

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

๑๑ ม.ค. ๒๕๔๘
จัดเข้าวาระ.....

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม นั้น สำนักงานฯ ขอเรียนเสนอ ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ เรื่องเดิม

- ๑.๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศึกษาการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าภาคการผลิต การประกอบการใดควรทบทวน ระวัง พัฒนา หรือเร่งส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวให้มากขึ้น เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการผลิตของไทยให้เหมาะสม ตลอดจนสามารถเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการผลิตและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลกอย่างเป็นระบบและมั่นคงต่อไป
- ๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศึกษาเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระยะปานกลางให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในอนาคต ซึ่งต้องพิจารณาภาพรวมทุกมิติและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่สำคัญ
- ๑.๑.๓ ในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) นัดพิเศษ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้สำนักงานฯ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจในภาพรวม และฐานข้อมูลเศรษฐกิจเชิงลึก (Economic Intelligence)

ที่ทันสมัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การเจรจาและ
ประกอบการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

- 1.1.4 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 ให้ สศช. เริ่มดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) ตั้งแต่ปลายปี 2547 เป็นต้นไป โดยให้รัฐมนตรีทุกท่านกำชับปลัดกระทรวง และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ในสังกัด ให้ความร่วมมือ สศช. ในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้ครบถ้วนในทุกมิติ ทั้งข้อมูลในระดับหน่วยงาน ข้อมูลเชิงลึก ในระดับรากหญ้า โดยควรจัดประชุม/สัมมนาในเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลเฉพาะเรื่องที่ต้องการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรรุ่นใหม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวให้มากขึ้นด้วย
- 1.1.5 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2547 ซึ่งออกตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำรายงานสรุปสถานะของประเทศ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นประธาน มีหน้าที่จัดทำรายงานสรุปสถานะของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่น ๆ ณ วันที่คณะรัฐมนตรีพ้นตำแหน่ง และรายงานสถานการณ์ในระยะ 4 ปีข้างหน้าเสนอต่อนายกรัฐมนตรีคนใหม่เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายของรัฐบาล และเมื่อรัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้ว ให้จัดทำแผนบริหารราชการแผ่นดินระยะ 4 ปีเสนอต่อรัฐบาลต่อไป

1.2 การดำเนินงานของ สศช.

- 1.2.1 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมเพื่อนำเสนอกรอบยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง 12 กระทรวงเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2547 โดยที่ประชุมได้เห็นชอบกับแนวทางการปรับโครงสร้างฯ ดังกล่าว และได้มีข้อสังเกตที่สำคัญหลายประการ ซึ่ง สศช. ได้นำมาประกอบการปรับปรุงรายงานแล้ว นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าควรจะได้หารือกับภาคเอกชน เนื่องจากในระยะต่อไป ภาคเอกชนจะมีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทมากขึ้นในการผลักดันแผนการปรับโครงสร้างดังกล่าว

- 1.2.2 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมหารือกับผู้แทนภาคเอกชน 5 สถาบัน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสมาคมโรงแรมไทย เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2547 ซึ่งที่ประชุมได้เห็นด้วยกับแนวทางการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ และเห็นควรให้มีการศึกษาวิธีการจัดกลุ่มอุตสาหกรรมโดยละเอียด เนื่องจากหลายสินค้าอุตสาหกรรมยังมีแนวโน้มที่สามารถจะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เข้มแข็งได้ รวมทั้งเห็นด้วยที่จะส่งเสริมธุรกิจบริการที่เป็นจุดแข็งของไทย
- 1.2.3 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับ Professor Dipak C. Jain (อธิการบดีของ Kellogg School of Management) ที่ปรึกษาพิเศษของนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการคลัง (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์) เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2547 ซึ่งมีความเห็นด้วยกับแนวทางการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมไทย โดยเห็นว่าไทยมีจุดแข็งที่สำคัญคือ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นสินค้าบริการที่แข่งขันได้
- 1.2.4 สำนักงานฯ ได้จัดประชุมหารือคณะกรรมการจัดทำรายงานสรุปสถานะของประเทศ ประกอบด้วย สศช. สภาความมั่นคงแห่งชาติ กรมบัญชีกลาง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2548 เพื่อเตรียมจัดทำรายงานสถานะของประเทศ ที่ประชุมได้เห็นชอบแนวทางดังกล่าว และมีความเห็นว่า เศรษฐกิจไทยมีศักยภาพที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์เพื่อการผลิตและโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุน และจัดเตรียมแหล่งเงินออมให้เพียงพอ

2. สถานภาพเศรษฐกิจและสังคมในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา

- 2.1 **ด้านเศรษฐกิจ** การดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการพัฒนาคู่ขนานไปพร้อมกันทั้งด้านการสร้างอุปสงค์ในประเทศและการสร้างเศรษฐกิจจากทฤษฎีและด้านการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยส่วนรวมฟื้นตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจมหภาคมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมาก กล่าวคือ
- 2.1.1 **เศรษฐกิจส่วนรวม** ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) สามารถขยายตัวได้เฉลี่ยร้อยละ 5.2 ในช่วงปี 2544-2547 (ร้อยละ 2.2, 5.3, 6.9 และ 6.2 ตามลำดับ) โดยเป็นการขยายตัวของทุกภาคการผลิต

2.1.2 เสถียรภาพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

- (1) อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยร้อยละ 2.7 ต่ำกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อที่ทางการกำหนด แม้ว่าจะประสบปัญหาราคาน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2547 เป็นต้นมาก็ตาม
- (2) ดุลบัญชีเดินสะพัด เกินดุลอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ยร้อยละ 6.2 ของ GDP
- (3) ฐานะการคลัง รัฐบาลสามารถดำเนินนโยบายลดการขาดดุลการคลังได้อย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 จนสามารถจัดทำงบประมาณสมดุลได้เป็นครั้งแรกในปีงบประมาณ 2548
- (4) หนี้สาธารณะ ลดลงจากร้อยละ 56 ของ GDP ในปี 2541 เป็นร้อยละ 46.2 ของ GDP ในปี 2547
- (5) ทุนสำรองระหว่างประเทศ รัฐบาลสามารถชำระหนี้กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้หมดก่อนกำหนด และสามารถสร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ จนทำให้ทุนสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยตลอดและสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 49.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2547

2.1.3 การจ้างงานและการกระจายรายได้

- (1) การจ้างงาน เพิ่มขึ้นโดยตลอด จนทำให้อัตราการว่างงานเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.98 ต่ำกว่าร้อยละ 3.59 ในปี 2543 โดยมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นมากในภาคอุตสาหกรรมและบริการ
- (2) การกระจายรายได้ มีการปรับตัวดีขึ้น โดยกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลางร้อยละ 60 ของประชากรมีส่วนแบ่งในรายได้ประชาชาติร้อยละ 40.6 ในปี 2545 สูงกว่าร้อยละ 38.3 ในปี 2543 ในขณะที่กลุ่มผู้มีรายได้ต่ำร้อยละ 20 ของประชากรยังคงส่วนแบ่งในรายได้ประชาชาติร้อยละ 4.2

2.2 **ด้านสังคม** พิจารณาจากระดับการศึกษาและสุขภาพของประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์สามารถสร้างพลังการผลิตของประเทศให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างหลักประกันทางสังคม และการปราบปรามยาเสพติด

อย่างจริงจังซึ่งเป็นปัจจัยบั่นทอนคุณภาพของประชากรในวัยแรงงาน ดังจะเห็นได้จากตัวชี้วัดที่สำคัญคือ

- 2.2.1 **จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย** ในปี 2546 เพิ่มขึ้นเป็น 7.8 ปี เพิ่มขึ้นโดยลำดับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา
- 2.2.2 **หลักประกันสุขภาพ** การดำเนินนโยบายสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาท ตลอดจนการดำเนินนโยบายประกันสังคมที่สามารถครอบคลุมประชากรในวัยแรงงานได้อย่างทั่วถึง ได้ส่งผลให้ประชากรร้อยละ 96 ของประชากรรวมได้รับหลักประกันร้อยละ 96 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 78.2 ในปี 2543 และ 2544 ซึ่งนับเป็นก้าวกระโดดที่สำคัญ
- 2.2.3 **อัตราการเจ็บป่วย** เนื่องจากการมีหลักประกันทางสุขภาพที่ดีและครอบคลุมประชากรมากขึ้น ทำให้ระบบการรายงานสุขภาพดีขึ้น โดยอัตราการเจ็บป่วยเพิ่มขึ้นเป็น 1,845 รายต่อประชากร 1,000 คน

3. การเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนา

แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะสามารถฟื้นตัวและขยายตัวได้ในอัตราที่สูง แต่ในอนาคตการเปลี่ยนแปลงของโลกจะส่งผลกระทบต่อระดับการพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รูปแบบการบริโภคจะมีความหลากหลาย การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และการเคลื่อนย้ายเงินทุนจะมีความผันผวนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยของการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อประเทศไทยใน 5 บริบทดังนี้

- 3.1 **การรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดเงินของโลก** ปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อไทย 4 ประการ ซึ่งได้แก่
 - 3.1.1 **การรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับทวีภาคีและพหุภาคี และบทบาทของจีนและอินเดียที่เพิ่มขึ้น** จะมีทั้งทำให้ไทยจะต้องแข่งขันและสร้างความร่วมมือเพิ่มขึ้นเพื่อการขยายตลาดการส่งออกสินค้า
 - 3.1.2 **การแก้ไขปัญหาความไม่สมดุลของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา** จะส่งผลกระทบต่อค่าเงินในสกุลต่าง ๆ ในเอเชีย และสร้างแรงกดดันต่อความสามารถในการแข่งขัน และการดำเนินนโยบายการเงินมากขึ้น
 - 3.1.3 **การเคลื่อนย้ายเงินทุนและการเก็งกำไรในเงินตราและสินค้าในตลาดล่วงหน้า** จะทำให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารเงินทุนไหลเข้าออกมากยิ่งขึ้น

- 3.1.4 การออกกฎระเบียบการกำกับตรวจสอบในสถาบันการเงินจะมีความเข้มงวดมากขึ้น เช่น Basel II, COSO2 จะส่งผลให้ไทยต้องปรับตัวให้พร้อมทั้งด้านบุคลากร ระบบงาน ระบบมาตรฐานบัญชี และการบริหารความเสี่ยงของภาคการเงิน
- 3.2 การเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และเทคโนโลยีนาโน จะมีการเปลี่ยนรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และหากไทยไม่สามารถนำผลดีของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพการแข่งขันของไทย และขาดดุลเทคโนโลยีมากขึ้น รวมทั้งไม่สามารถปรับระดับของการแข่งขันไปสู่ตลาดบนที่พึ่งพาเทคโนโลยีได้ นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีความเชื่อมโยงกับรูปแบบการบริโภคมากขึ้น ทั้งทางด้านพลังงาน อาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน
- 3.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม มีปัจจัยที่กระทบต่อไทย 4 ประการคือ
- 3.3.1 โครงสร้างประชากรของโลก มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้น และกำลังแรงงานวัยทำงานมีแนวโน้มลดลง จะส่งผลให้ไทยต้องปรับตัวทั้งด้านการวางแผนรองรับภาระการเลี้ยงดูผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มอายุยืนยาวขึ้น และการผลิตสินค้าและบริการจะต้องคำนึงกลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก
- 3.3.2 แนวโน้มของการเกิดการแพร่เชื้อโรคที่มีรหัสพันธุกรรมที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ และแนวโน้มของการสร้างเสริมสุขภาพตามวิถีเอเชีย จะทำให้ไทยต้องมีการปรับตัวเพื่อสร้างระบบป้องกันความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ ในขณะเดียวกันวิถีชีวิตแบบเอเชียจะสามารถนำมาพัฒนาเป็นธุรกิจบริการสุขภาพได้อย่างยั่งยืน
- 3.3.3 การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติจะมีความซับซ้อนเป็นเครือข่ายทั้งในรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ผ่านสื่อเทคโนโลยี และเป็นข้อจำกัดทางด้านต้นทุนการขนส่งระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปัญหาเสพติดที่มีวิวัฒนาการที่แยบยลมากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของประชากรในวัยทำงาน
- 3.3.4 วัฒนธรรมและค่านิยม มีแนวโน้มเอนเอียงมาทางวัฒนธรรมตะวันออกมากขึ้น จะเป็นผลดีต่อไทยที่มีจุดแข็งทางด้านวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็น

วัฒนธรรมที่มีคุณค่า สามารถนำไปพัฒนาเป็นจุดขายสินค้าทางด้านวัฒนธรรมได้

- 3.4 **การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม** มีปัจจัยที่จะกระทบต่อไทยที่สำคัญคือ
- 3.4.1 **การนำประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นมาตรการกีดกันทางการค้ามากขึ้น** เช่น ฉลากสีเขียว การจัดการทรากผลิตภัณฑ์ที่เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้ไทยจะต้องปรับตัวต่อการพัฒนาสินค้าใหม่ที่ใช้วัสดุธรรมชาติที่สามารถย่อยสลายได้ง่าย เช่น มั่นสำปะหลัง
- 3.4.2 **การปฏิบัติตามข้อผูกพันระดับโลก เช่น Agenda 21, Montreal Protocol และ Kyoto Protocol** จะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตการบริโภคของโลก รวมทั้งประเทศไทย
- 3.4.3 **การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติจะมีความยากลำบากมากยิ่งขึ้น** ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ ดิน และทรัพยากรท้องทะเล ซึ่งจะเป็นปัญหาข้อจำกัดทางด้านอุปทานของสินค้าอุตสาหกรรมที่พึ่งวัตถุดิบจากทรัพยากรธรรมชาติเหล่านี้
- 3.4.4 **การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและสภาพธรณีใต้โลกที่ไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้นาน** จะส่งผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจสังคมมากขึ้น ดังเช่น กรณีธรณีพิบัติภัยคลื่นพลังมหาศาลใต้น้ำ (Tsunami) ที่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทรที่มีศูนย์กลางบริเวณเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมในหลายประเทศ
- 3.5 **การเปลี่ยนแปลงด้านแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภค** ปัจจัยที่จะเป็นตัวกำหนดการผลิตสินค้าและบริการในอนาคตจะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้บริโภค 3 กลุ่มหลักคือ กลุ่มประชากร กลุ่มรายได้ และกลุ่มเมือง-ชนบท ซึ่งไทยจะต้องปรับตัวโดยสร้างความรู้ความเข้าใจและนำมาพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์สู่ตลาดโลก

4. **สาระสำคัญของกรอบการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ**

4.1 **หลักการพื้นฐานของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม**

เนื่องจากบริบทการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รวดเร็วในอนาคต จำเป็นที่ไทยต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถเผชิญกับสภาวะแวดล้อมใหม่เพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องได้อย่างยั่งยืน มีความสมดุลมากขึ้นระหว่าง

พึ่งพาตนเองและการพึ่งพาตลาดโลก มีการเจริญเติบโตที่สร้างความมั่งคั่งที่กระจายผลประโยชน์ให้กับประชาชนระดับฐานรากได้ดีขึ้น โดยมีระบบการเมืองที่เข้มแข็งที่จะผลักดันการปรับโครงสร้างให้เกิดผลเป็นรูปธรรม หลักการพื้นฐานของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมมี 4 ประการ ได้แก่

- 4.1.1 **สร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง (Economic Stability)** เนื่องจากระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจเปิดที่พึ่งตลาดต่างประเทศค่อนข้างสูง และในอนาคตเศรษฐกิจโลกจะมีความผันผวนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สามารถรองรับความเสี่ยงทั้งในภาคการผลิตและภาคการเงิน โดยเพิ่มระดับของการพึ่งพาปัจจัยภายในประเทศที่เป็นพื้นฐานความได้เปรียบในการแข่งขันให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพึ่งพาจุดแข็งของไทยอันได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย รวมทั้งการสร้างระบบเตือนภัยเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนระบบเตือนภัยธรรมชาติที่อาจสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจและชีวิตมนุษย์
- 4.1.2 **เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยฐานความรู้ (Value creation from knowledge application)** เนื่องจากเศรษฐกิจโลกได้เคลื่อนเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการนอกเหนือจากวัตถุดิบและแรงงาน การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยจึงต้องคำนึงถึงการเติมความรู้และเทคโนโลยีให้เข้าสู่กระบวนการผลิตสินค้าและบริการตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางในลักษณะของกลุ่มสินค้า (Cluster) และความเชื่อมโยงในห่วงโซ่อุปทาน (Value Chain) ด้วยการให้ความสำคัญกับการออกแบบ การวิจัยพัฒนาสินค้าและบริการ การตลาด การระดมทุน การบริหารจัดการ การบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ (Logistics) การผลิตวัตถุดิบ และการผลิตชิ้นส่วน ทั้งนี้โดยมีระบบควบคุมคุณภาพและมาตรฐานสินค้าที่อยู่ในระดับแนวหน้าของโลก
- 4.1.3 **พัฒนาสังคมเชิงรุก (Proactive social policy to create positive externalities)** แนวโน้มของสังคมไทยในระยะ 5 ปีข้างหน้า จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่นเดียวกับแนวโน้มของประชากรโลก อันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการแพทย์และรูปแบบการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพประโยชน์จากส่วนประกอบของสมุนไพรไทย การดำเนินนโยบายทางด้านสังคมจึงต้องให้ความสำคัญ 4 ด้านคือ

- (1) การพัฒนาสังคมไทยโดยใช้จุดแข็งทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรมไทยเข้าไปผสมผสานกับการพัฒนาธุรกิจบริการระดับชั้นนำของโลก (Social Business) เช่น บริการสุขภาพ การรักษาพยาบาล แพทย์แผนไทย สปา เป็นต้น
- (2) การลงทุนทางด้านสังคมเพื่อพัฒนาบุคลากรไทยให้เป็นสินทรัพย์ที่สามารถสร้างรายได้และผลผลิตสูงในระยะยาว
- (3) การลงทุนทางด้านสาธารณสุขที่เน้นการป้องกันมากกว่าการรักษา
- (4) การสร้างหลักประกันให้กับผู้สูงอายุในช่วงหลังเกษียณอายุ

4.1.4 **เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค (Global and regional positioning)** เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิเศรษฐกิจโลกจะเข้าสู่โลกไร้พรมแดนอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งข้อกีดกันทางด้านภาษีจะลดลง และการแข่งขันระหว่างประเทศจะทวีความรุนแรงมากขึ้น การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถในการเปิดตลาดสินค้าและบริการ และการรวมตัวกันในภูมิภาคเพื่อสร้างอำนาจต่อรองกับประเทศคู่ค้าที่มีพลังอำนาจทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญกับการร่วมมือกันในการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างกันภายในภูมิภาคเอเชียและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งจะต้องมีความพร้อมที่จะแข่งขันในกระบวนการให้บริการทางธุรกิจ (Business Process Outsourcing, BPO)

4.2 เป้าหมายของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม

4.2.1 **เป้าหมายส่วนรวม** ในการกำหนดเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้ประเมินผลกระทบของเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยคลื่นใต้น้ำพหุมหาสมุทรกลุ่ม 6 จังหวัดชายทะเลฝั่งอันดามัน (ภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ตรัง สตูล) ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 แล้ว จะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น และผลกระทบสุทธิต่อ GDP คิดเป็น +0.15% เนื่องจากรัฐบาลได้เร่งรัดมาตรการช่วยเหลือระยะเร่งด่วนและฟื้นฟูเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงคาดว่าเศรษฐกิจในปี 2548 จะไม่ได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายการเพิ่ม GDP ของประเทศจาก 6.5 ล้านล้านบาทในปี 2547 เป็น 9.5 ล้านล้านบาทในปี 2551 โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 6.6 ต่อปี

- 4.2.2 **สาขาเกษตร** กำหนดเป้าหมายการเพิ่ม GDP ของสาขาเกษตรจาก 600,000 ล้านบาทในปี 2547 เป็น 900,000 ล้านบาทในปี 2551 คิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 8.5 ต่อปี โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการอุปสงค์อุปทานของพืชหลัก ปศุสัตว์ ประมง ปาล์มน้ำมัน และยางพารา
- 4.2.3 **สาขาอุตสาหกรรม** กำหนดเป้าหมายการเพิ่ม GDP ของสาขาอุตสาหกรรมจาก 2.3 ล้านล้านบาท เป็น 3.3 ล้านล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 6.0 ต่อปี โดยให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ปิโตรเคมี ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก รถยนต์ เป็นต้น
- 4.2.4 **สาขาบริการ** กำหนดเป้าหมายการเพิ่ม GDP ของสาขาสervice จาก 3.6 ล้านล้านบาท เป็น 5.3 ล้านล้านบาท คิดเป็นอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 6.7 ต่อปี โดยให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างธุรกิจบริการ 7 กลุ่มคือ ธุรกิจท่องเที่ยว การค้า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริการทางการเงิน การก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ บริการสุขภาพ และบริการทางการศึกษา
- 4.3 **การวิเคราะห์กลุ่มสินค้าและบริการ** ผลการศึกษาเบื้องต้นโดยใช้ดัชนีความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness Index) และดัชนีความน่าสนใจ (Attractiveness Index) สามารถแบ่งประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรมได้ 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดาวรุ่ง กลุ่มที่มีโอกาส กลุ่มคลื่นลูกใหม่ กลุ่มที่มีปัญหา กลุ่มที่ไม่ชัดเจน และกลุ่มถดถอย ซึ่งสามารถรวมเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่มที่จะต้องทำการศึกษารายละเอียดและจัดทำยุทธศาสตร์เฉพาะรายอุตสาหกรรม 3 กลุ่มดังนี้
- 4.3.1 กลุ่มที่มีอนาคตสดใสและมีศักยภาพในการสร้างรายได้
- 4.3.2 กลุ่มที่ต้องพัฒนาหรือปรับตัวให้สามารถแข่งขันได้ดีขึ้น
- 4.3.3 กลุ่มที่ต้องปรับตัวให้อยู่รอดหรือปรับเปลี่ยนการผลิต
- 4.4 **การจัดกลุ่มภารกิจเพื่อปรับโครงสร้าง (Cluster) และหน่วยงานเจ้าภาพ** ประกอบด้วยกลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างของภาคผลิตสินค้าและบริการโดยตรง (Real Sector) และกลุ่มภารกิจสนับสนุนการปรับโครงสร้างของภาคการผลิต (Supporting Sector) รวมทั้งหมด 7 กลุ่มภารกิจหลัก และ 16 กลุ่มภารกิจย่อย ดังนี้

กลุ่มหลัก	กลุ่มย่อย	หน่วยงานเจ้าภาพ
1. กลุ่มภาคการผลิตและบริการ	1. กลุ่มเกษตรและการแปรรูป	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์
	2. กลุ่มอุตสาหกรรม	กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงแรงงาน
	3. กลุ่มบริการสุขภาพและสปา	กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ
	4. กลุ่มบริการการศึกษา	กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการศึกษา
	5. กลุ่มบริการทางการเงิน	กระทรวงการคลัง
	6. กลุ่มบริการท่องเที่ยวและกีฬา	กระทรวงการท่องเที่ยวฯ กระทรวงพาณิชย์
	7. กลุ่มการค้าส่งและค้าปลีก	กระทรวงพาณิชย์
	8. กลุ่มบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กระทรวงเทคโนโลยีฯ
2. กลุ่มการลงทุนด้านสังคม	9. กลุ่มการศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ
	10. กลุ่มสาธารณสุข	กระทรวงสาธารณสุข
	11. กลุ่มความมั่นคงมนุษย์และสังคม	กระทรวงสังคมฯ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย
3. กลุ่มระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐาน	12. กลุ่มระบบโลจิสติกส์และโครงสร้างพื้นฐาน	สศช. กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงเทคโนโลยีฯ
4. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา วิจัยและนวัตกรรม	13. กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษา วิจัยและนวัตกรรม	กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ
5. กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	14. กลุ่มทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติฯ
6. กลุ่มความมั่นคงและการต่างประเทศ	15. กลุ่มความมั่นคงและการต่างประเทศ	กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม
		สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และทุกกระทรวง

4.5 กลไกการประสานงาน

ในแต่ละกลุ่มภารกิจ กำหนดให้มีหน่วยงาน 6 กลุ่มที่ร่วมกันจัดทำรายละเอียดของยุทธศาสตร์คือ (1) หน่วยงานเจ้าภาพหลัก (2) หน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง (3) สถาบันเฉพาะทางที่เกี่ยวข้อง (4) สถาบันการศึกษา (5) ภาคเอกชน และ (6) หน่วยงานเลขานุการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานเจ้าภาพหลักและ สคช. ร่วมกันทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

4.6 แนวทางยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

4.6.1 ยุทธศาสตร์การเพิ่มมูลค่าภาคเกษตรและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

- (1) ปรับปรุงประสิทธิภาพของปัจจัยการผลิต
 - เพิ่มพื้นที่ชลประทาน 6 ล้านไร่ รวมทั้งแหล่งน้ำขนาดเล็ก แหล่งน้ำชุมชนและชลประทานน้ำหยด (ลดความเสี่ยงและปรับเปลี่ยนโครงสร้างพืชหลัก)
 - จัดระบบบริหารจัดการแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนภาคเกษตรและภาคเศรษฐกิจอื่น
 - ปรับปรุงและฟื้นฟูคุณภาพดินและความหลากหลายทางชีวภาพ
- (2) ขยายการผลิตสินค้าเกษตร
 - ส่งเสริมการผลิตและการใช้ Ethanol และ Biofuel จากพืชหลัก (มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน)
 - ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์โดยเฉพาะการเลี้ยงและขุนโคเป็นอาชีพรวมทั้งการศึกษาวจัยเรื่องการผสมเทียม
 - ส่งเสริมการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของสาขาประมง
 - พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อสร้างรายนอกภาคเกษตร
 - พัฒนาเกษตรอินทรีย์ทางเลือกที่สอดคล้องกับแนวโน้มการบริโภคของโลก
- (3) จัดระบบการตลาดและการกระจายสินค้าที่สดและตรงถึงผู้ผลิตและผู้บริโภค
- (4) สร้างเสถียรภาพทางราคาสินค้าเกษตรโดยบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรและการรวมตัวผู้ผลิตสินค้าเกษตรในภูมิภาค รวมทั้งการสร้างความมั่นคงของอุปทานอาหารในภูมิภาค
- (5) พัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและความปลอดภัยของอาหารและข้อปฏิบัติ (Good Agricultural Practice, GAP)

- (6) เพิ่มการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช ปศุสัตว์และประมง

4.6.2 ยุทธศาสตร์การเพิ่มมูลค่าภาคอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศ

- (1) พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจของประเทศ (Cluster)
- (2) พัฒนาความเข้มแข็งของผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งระบบส่งเสริมและบ่มเพาะผู้ประกอบการใหม่
- (3) พัฒนาระบบวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแห่งชาติและทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (4) ส่งเสริมเอกชนพัฒนาตราสินค้าและการออกแบบ การศึกษาวิจัยแนวโน้มและรสนิยมของผู้บริโภคในตลาดต่าง ๆ
- (5) ขยายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสร้างให้ไทยเป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางเทคโนโลยีสำหรับอนาคต
- (6) พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางซื้อขายพลังงานและสร้างความมั่นคงด้านพลังงานในภูมิภาค
- (7) ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม (Green production)

4.6.3 ยุทธศาสตร์การขยายฐานภาคบริการ

- (1) บริการท่องเที่ยว
 - ขยายเครือข่ายการบิน Open sky และ Low cost airline
 - เชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมกับประเทศเพื่อนบ้าน
 - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่และจัดระบบรักษาแหล่งท่องเที่ยวไม่ให้เสื่อมโทรม
 - จัดระบบรับรองมาตรฐานโรงแรม สปา นวดแผนโบราณ
 - พัฒนามาตรฐานและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวระดับสากล
- (2) บริการสุขภาพ
 - ดึงดูดแพทย์และครุที่มีฝีมือจากต่างประเทศให้ประกอบอาชีพในประเทศไทย
 - เจรจาเปิดเสรีการค้าบริการให้ชาวต่างชาติที่ได้รับการรักษาในประเทศสามารถเบิกจ่ายจากระบบสวัสดิการสังคมที่ประเทศตนเองได้

(3) บริการทางการเงิน

- ส่งเสริมกรุงเทพเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและการเงินในภูมิภาค
- พัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนและเครื่องมือทางการเงินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสร้างระบบการออมในหลายรูปแบบที่สามารถเป็นแหล่งระดมทุนภายในประเทศได้
- พัฒนาตลาดรองของสินเชื่อที่อยู่อาศัย และระบบการออมเพื่อซื้อบ้าน (Building and Loan Association)

(4) บริการโครงสร้างพื้นฐาน

- พัฒนาระบบการจัดการขนส่ง (Logistics) และขยายโครงสร้างพื้นฐานใหม่รองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- พัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารความเร็วสูง (Broadband ICT)
- สร้างความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ

4.6.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมเชิงรุก

(1) ศักยภาพคนและการศึกษา

- สร้างมาตรการจูงใจด้านภาษีสำหรับการลงทุนด้านการศึกษา
- พัฒนาความร่วมมือ 3 ฝ่าย คือ รัฐ เอกชน และสถานการศึกษาในการพัฒนาการศึกษาและผลิตกำลังคน
- เร่งปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งในระบบและนอกระบบโดยยึดแนวคิดของการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์เป็นสินทรัพย์
- สร้างแรงจูงใจด้านผลตอบแทนในการดึงดูดบุคลากรคุณภาพสูงที่ทำงานในต่างประเทศให้กลับมาพัฒนาประเทศ
- เพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยเน้นสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและทักษะที่จำเป็น (อาทิ ภาษาต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาวะผู้นำ)
- พัฒนาศักยภาพของผู้ด้อยโอกาสให้สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินอาชีพและธุรกิจ
- ผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(2) สุขภาพ

- พัฒนาศักยภาพเด็กตั้งแต่แรกเกิดอย่างเป็นองค์รวม (IQ, EQ, MQ) รวมทั้งให้ความรู้พ่อแม่ ในการเลี้ยงดูอย่างมีคุณภาพ
- ปฏิรูประบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล โดยเน้นการป้องกัน ไข้ระวัง และควบคุมโรค มากกว่าการรักษาโดยรวมทั้งคนไทยและแรงงานต่างชาติที่พำนักในประเทศไทย
- เสริมสร้างระบบสุขภาพใหม่โดยเน้นความร่วมมือระหว่างชุมชนและปัจเจกบุคคล
- รณรงค์และจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน
- พัฒนาการกีฬาเพื่อสุขภาพและเพื่อความเป็นเลิศที่มีพื้นฐานจากทักษะโดยใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาอย่างเหมาะสม

(3) ความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมในการบริหารจัดการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ส่งเสริมการคุ้มครองทางสังคมแก่ผู้ที่อยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบ
- สนับสนุนสถาบันครอบครัวในการสร้างวินัย สร้างทักษะชีวิต รวมทั้งการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในสังคม
- ขยายผลการดำเนินงานสวัสดิการชุมชนควบคู่ไปกับการปรับระบบสวัสดิการสังคมและโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้ด้อยโอกาสและคนยากจน

(4) การบริการขั้นพื้นฐานตามสิทธิของมนุษย์และสังคม

- ปรับปรุงมาตรฐานด้านที่อยู่อาศัย พื้นที่ส่วนรวม และบริการสาธารณะให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อสังคม เพื่อช่วยลดรายจ่ายด้านสุขภาพของประชาชน

- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานค้ำึงถึงการมีส่วนร่วมในสังคมของผู้สูงอายุและผู้พิการ
- (5) เตรียมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
 - เพิ่มผลิตภาพแรงงานที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต
 - ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัย
 - ส่งเสริมการออมเพื่อสร้างหลักประกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
 - สนับสนุนการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมของผู้สูงอายุ
 - พัฒนาค่านิยมและประเพณีที่ดีงามในการอยู่ร่วมกันของคนต่างวัย
 - ขยายผลงานแผนงานและโครงการที่ใช้ประโยชน์จากความรู้ของผู้สูงอายุ

4.6.5 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงและการต่างประเทศ

- (1) สร้างระบบเฝ้าระวังเตือนภัยธรรมชาติที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในภูมิภาค
- (2) เสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
 - เร่งรัด ACMECS และ JDS ให้สนับสนุนฐานเศรษฐกิจชายแดน โดยครอบคลุมด้านเศรษฐกิจและสังคม และหาพันธมิตรในการพัฒนา
 - เฝ้าระวังการค้าและความร่วมมือระหว่างประเทศระดับทวิภาคี ภูมิภาคและพหุภาคีเพื่อขยายตลาดการค้า โดยมีกลไกและระบบเจรจาต่อรองที่บูรณาการและมีอำนาจต่อรองได้

4.6.6 ยุทธศาสตร์การปรับปรุงประสิทธิภาพภาครัฐ

- (1) กลไกสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันภาคเอกชน
 - ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ให้ทันสมัยและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาประเทศ

- ปฏิรูปราชการและกลไกการให้บริการภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ
 - ปรับปรุปรามคอรัปชั่นทุกระดับและทุกวงการ
 - จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานจากแหล่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
- (2) สร้างสังคมสันติสุข
- รณรงค์และปลูกฝังค่านิยมไทยและสร้างเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
 - สร้างกลไกภาครัฐและประชาสังคมในการป้องกัน/ลดข้อขัดแย้งในทุกระดับ
 - ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เช่น การเป็น Advisory Board ของผู้ว่า CEO
 - สนับสนุนให้สื่อมีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม
- (3) สร้างความเจริญในภูมิภาค
- พัฒนายุทธศาสตร์การวางแผนภูมิภาคให้เป็นเครื่องมือบริหารของผู้ว่า CEO, กลุ่มจังหวัดและภูมิภาค
 - เสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น เช่น อบต. ผู้ว่า CEO เป็นต้น
 - จัดทำผังเคา์โครงเมืองและผังการจัดรูปที่ดินเมืองและขยายโครงสร้างพื้นฐานรองรับการขยายตัวของเมืองและพัฒนาเมืองนำอยู่
 - จัดระบบการจัดสรรทรัพยากรภาครัฐในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
- (4) เสริมสมรรถนะหน่วยงานวางแผนกลางให้เป็นหน่วยงานข้อมูลเศรษฐกิจเชิงลึก (Intelligence Agency) เพื่อสนับสนุนการเจรจาการค้าและความร่วมมือระหว่างประเทศ

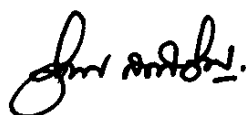
5. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

- 5.1 รับทราบสถานภาพโครงสร้างและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมไทย และให้ความเห็นชอบกรอบการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปีข้างหน้า (2548-2551) และมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำรายละเอียดของกรอบแผนยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วยแผนงาน มาตรการ และเป้าหมายในระยะ 4 ปีข้างหน้า ให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน 2548
- 5.2 เห็นชอบให้ สศช. ศึกษาวิเคราะห์และบูรณาการแผนการลงทุนภาครัฐให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
- 5.3 เห็นชอบการปรับภารกิจและโครงสร้างองค์กรของ สศช. ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 4 ปีข้างหน้า โดยเน้น (1) การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร การศึกษาวิจัย การปรับปรุงองค์กรไปสู่องค์กรการเรียนรู้ (2) การสนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนการบริหารราชการของผู้ว่าราชการแบบบูรณาการ และ (3) การเพิ่มศักยภาพในการเป็นหน่วยงานข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมเชิงลึก (Intelligence Agency) ที่ทันสมัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และประกอบการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร
- 5.4 เห็นชอบให้ สศช. ใช้งบประมาณเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 380 ล้านบาทที่ได้จัดสรรไว้แล้วในปีงบประมาณ 2547 เพื่อใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างของประเทศและการปรับภารกิจและโครงสร้างองค์กรของ สศช. และจัดสรรงบประมาณด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้กับ สศช. ในปีงบประมาณ 2549 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากเห็นชอบด้วยขอได้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันที่ 11 มกราคม 2548 ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

เลขาฯ สศช.
พิชิต

John Kew

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ